

УДК 338.43:339.13:656.07:330.322(477)

JEL Q13, R41, G31, O33

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-19>

Седіков Д.В.

докторант кафедри менеджменту і логістики,
Одеський національний технологічний університетORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7706-2881>

Denys Sedikov

Odesa National University of Technology

МОДЕЛІ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ЛОГІСТИКИ ЗЕРНОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ

MODELS FOR INCREASING INVESTMENT SUSTAINABILITY OF LOGISTICS OF THE GRAIN MARKET OF UKRAINE IN CRISIS CONDITIONS

Анотація. Досліджено теоретико-методологічні засади формування інвестиційної стійкості логістики зернового ринку в умовах кризи. Узагальнено наукові підходи до трактування інвестиційної стійкості, визначено її взаємозв'язок із категоріями інвестиційної привабливості, резильєнтності та потенціалу. Проаналізовано сучасний стан логістичної інфраструктури та окреслено ключові ризики. Обґрунтовано необхідність системного підходу щодо управління логістичною стійкістю в умовах обмеженого доступу до традиційних транспортних маршрутів, зростання логістичних витрат і високої залежності від зовнішніх ринкових умов. Запропоновано моделі підвищення інвестиційної стійкості: сценарну, ризик-орієнтовану та в DSS модель. Сформульовано напрями подальших досліджень, які передбачають розроблення кількісних індикаторів оцінювання стійкості, удосконалення цифрових інструментів розвитку переробних кластерів.

Ключові слова: інвестиційна стійкість, логістика, зерновий ринок, ризики, інвестиційні моделі, інфраструктура.

Abstract. Introduction. The logistics system of the grain market is a key element of Ukraine's agri-food economy, ensuring export capacity and integration into global markets. Military aggression, restrictions on Black Sea ports, reorientation of cargo flows, and a sharp increase in logistics costs have significantly weakened the investment sustainability of grain logistics. Growing uncertainty, infrastructural losses, and dependence on alternative transport routes have intensified investment risks and limited the long-term efficiency of logistics systems. Under these conditions, the development of models for strengthening the investment sustainability of grain market logistics becomes particularly relevant, while existing approaches remain fragmented and poorly adapted to crisis realities. The purpose of the article is to substantiate theoretical aspects and develop models for increasing the investment sustainability of the logistics of the grain market of Ukraine in times of crisis. **Methods.** The research is based on a systemic approach and applies general scientific and economic methods, including analysis and synthesis, structural analysis, scenario modeling, and risk-oriented assessment. Statistical data on grain production, exports, logistics costs, and infrastructure capacity were used to identify key constraints. Conceptual and simulation modeling supported the development of scenario-based, risk-oriented, and DSS models for investment decision-making in grain logistics. **Results.** The study defines investment sustainability of logistics as the capacity to maintain operational efficiency, adaptability, and investment effectiveness under crisis conditions. Analysis of the grain logistics infrastructure reveals key risks related to military threats, infrastructural constraints, rising transport costs, and limited processing capacity. Three interrelated models are proposed: a scenario-based model for adapting logistics flows, a risk-oriented model for managing logistics and investment risks, and a DSS-based model integrating simulation tools and investment efficiency indicators. Their application reduces investment uncertainty, improves resource allocation, and enhances the resilience of logistics systems. **Conclusion.** The research proves that strengthening the investment sustainability of grain market logistics requires an integrated approach combining infrastructural adaptation, risk management, and digital decision-support tools. The proposed models create a methodological framework for improving predictability of investment cycles, reducing losses caused by logistics disruptions, and forming long-term investment potential of the grain sector. Further research should focus on developing quantitative indicators for assessing investment sustainability and evaluating the impact of digitalization and processing cluster development on logistics resilience.

Keywords: investment sustainability, logistics, grain market, risks, investment models, infrastructure.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформаційних зрушень глобального економічного середовища питання інвестиційної стійкості набуває ключового значення для забезпечення довгострокової результативності та адаптивності вітчизняних підприємств. Поглиблення невизначеності, зміна конфігурацій ринкових ризиків, прискорення технологічних циклів та зростання вартості залучення капіталу зумовлюють потребу у переосмисленні традиційних підходів до формування інвестиційного потенціалу. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю гармонізації

національних підходів із сучасними світовими концепціями сталого розвитку, які передбачають підвищення ролі інвестиційної стійкості як фактору економічної безпеки та стратегічної конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій демонструє відсутність усталеного та однозначного трактування дефініції «інвестиційна стійкість», що породжує наукову дискусію до її змістовності. Більшість авторів, досліджуючи інвестиційні процеси в умовах економічної турбулентності, замінюють це поняття суміжними категоріями «інвестиційна активність», «принципи

сталого інвестування», «економічна резильєнтність», «інституційна стійкість». Таке ототожнення свідчить, з одного боку, про складність формалізації самої «стійкості» в інвестиційній площині, а з іншого, про різні підходи науковців до визначення параметрів.

Позиція В. Хозєєва [12, с. 91] відображає глобалістський підхід, у межах якого інвестиційні рішення розглядаються як частина ширшої системи, що реагує на технологічні інновації, геополітичні зрушення та макроекономічну нестабільність. Автор обходить пряме використання категорії «інвестиційна стійкість», акцентуючи увагу на адаптивних стратегіях інвесторів у нестабільному середовищі, що дозволяє трактувати цей термін у функціональному, а не структурному вимірі. На відміну від нього, О. Денисюк та Ю. Цаль-Цалко [3, с. 24] пропонують зближення понять «інвестиції» та «резильєнтність», підкреслюючи, що здатність об'єктів інвестування витримувати зовнішні ризики є не лише характеристикою стійкості, а й умовою ефективного управління інвестиційною діяльністю.

Залишається предметом дискусії й питання співвідношення «інвестиційної стійкості» та інвестиційної привабливості. Законодавче визначення останньої зводить її до «рівня задоволення інтересів інвестора через систему фінансових, виробничих та організаційних показників» [11]. У цьому контексті позиція В. Старостенка та О. Гетманець [10, с. 218] значно розширює рамки категорії, пропонуючи включити психологічні та поведінкові аспекти, що впливають на інвестиційні рішення. Їхнє плування викликає полеміку, з одного боку, воно поглиблює розуміння інвестиційної привабливості, з іншого, ускладнює її вимірювання та практичне застосування. Ще один напрям дискусії демонструють дослідження Є. Бушинського [1, с. 54], де інвестиційна привабливість трактується як «ймовірність або масштаб інвестиційних вкладень», яка переносить акцент з підприємства на регіональний рівень. Окрему групу становлять праці Рудницької О. М., Марків І. В., які трактують привабливість як «системну характеристику, поєднання внутрішніх властивостей об'єкта інвестування та зовнішніх умов функціонування» [9, с. 301]. Така системність є важливою для формування сучасного розуміння інвестиційної стійкості, якщо привабливість визначає здатність об'єкта залучати інвестиції, то стійкість «здатність утримувати й ефективно використовувати інвестиційний ресурс у мінливому середовищі». Позицію системності підтримують К. Лаглер та С. Богуславська [4, с. 210], підкреслюючи, що привабливість виступає передумовою інвестиційного розвитку. Узагальнюючи наукову полеміку, можна стверджувати, що сучасна наукова література не формує єдиного підходу до визначення «інвестиційної стійкості», але чітко окреслює її місце на перетині понять привабливості, резильєнтності, інвестиційного потенціалу та інвестиційної активності.

Мета статті – обґрунтувати теоретичні аспекти та розробити моделі підвищення інвестиційної стійкості логістики зернового ринку України в умовах кризи.

Методи дослідження. У дослідженні використано системний підхід та загальнонаукові й спеціальні економічні методи: аналіз і синтез, порівняльний і структурно-функціональний аналіз, узагальнення та абстрагування. Сценарне моделювання і ризик-орієнтований підхід – для ідентифікації загроз і оцінки їх впливу на інвестиційні

процеси. Концептуальне та імітаційне моделювання, а також елементи DSS – для розроблення моделей підвищення інвестиційної стійкості логістики зернового ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. За оцінками Міністерства аграрної політики та продовольства України, у 2025–2029 МР очікується зниження валового виробництва зернових приблизно на 10 % унаслідок поєднання несприятливих погодних умов та підвищених воєнних ризиків [8]. Водночас альтернативні прогнози свідчать, що розширення площ під озимом пшеницею до 5 млн га може частково компенсувати втрати врожайності й, за сприятливого сценарію, забезпечити повернення до рівнів виробництва 2024 р. У 2024–2025 МР обсяги виробництва зерна скоротилися на 34 % порівняно з докризовим періодом 2021–2022 рр., що зменшило вплив України як одного з ключових гравців світового ринку зернових [7].

Пшениця є однією з базових зернових культур, що культивується на території майже всієї України. Провідними регіонами за її валовим виробництвом виступають Південні та Центральні області, це зумовлено поєднанням сприятливих агрокліматичних умов, достатнього рівня інфраструктурного забезпечення, близькості до портових вузлів та налагоджених логістичних маршрутів, які підвищують ефективність виробничо-збутових процесів.

Структура характеризується поєднанням діяльності великих агропромислових холдингів та середніх фермерських господарств, які формують основний виробничий та експортний потенціал галузі. Значна частина підприємств володіє розвинутою інфраструктурою, сучасними елеваторними потужностями, логістичними хабами, власним транспортним парком, доступом до експортних терміналів, забезпечуючи ефективні процеси зберігання, переміщення та збуту зерна як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, сприяючи стабільності постачань і зміцнюючи конкурентні позиції України серед провідних світових експортерів пшениці (див. рис. 2).

На сьогодні в країні налічується понад тисячу елеваторних комплексів, 1/3 з яких оснащена сучасним технологічним обладнанням. В умовах воєнних обмежень спостерігається динамічний розвиток інфраструктури в дунайських портах (м. Ізмаїл, м. Рені) та модернізація залізничних вузлів, що дозволяє частково компенсувати втрату доступу до традиційних морських маршрутів.

Логістична система функціонує через мережу ключових маршрутів, серед яких порти м. Одеси, м. Чорноморська та м. Ізмаїла, залізничні коридори до Польщі, Румунії та Словаччини. Воєнні дії суттєво обмежили використання чорноморських портів, що зумовило масштабну переорієнтацію вантажопотоків на дунайський напрям і спричинило зростання логістичних витрат. «В цілому, з початком блокади портів, вартість логістики у структурі експорту зросла у 5–7 разів та досягла показника 180 дол. США на 1 т зерна» [6]. За словами О. Захарчука «з огляду на таку вартість логістики, виробники зерна вимушені продавати товар нижче собівартості. За середніми розрахунками, вартість 1 т пшениці в полі вимушено знизилась до 100–120 дол. США/т при собівартості виробництва 120–150 дол. США/т». [6]

На зовнішніх ринках зберігається високий попит на українську пшеницю з боку основних імпортерів Єгипту, Туреччини, Індонезії, Китаю та Іспанії. Осо-

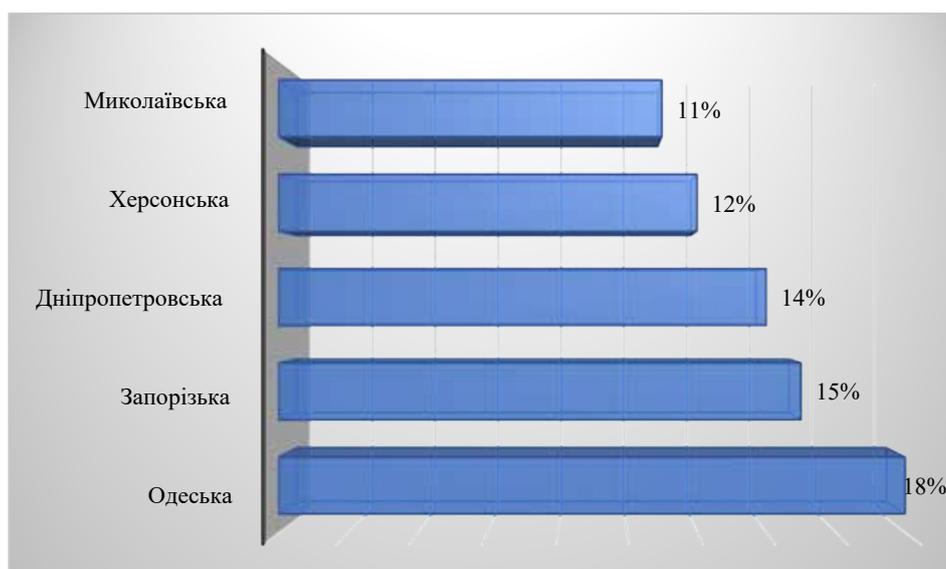

Рис. 1. Ключові області виробництва пшениці у % від загального обсягу ринку

Джерело: розроблено автором на основі [2]

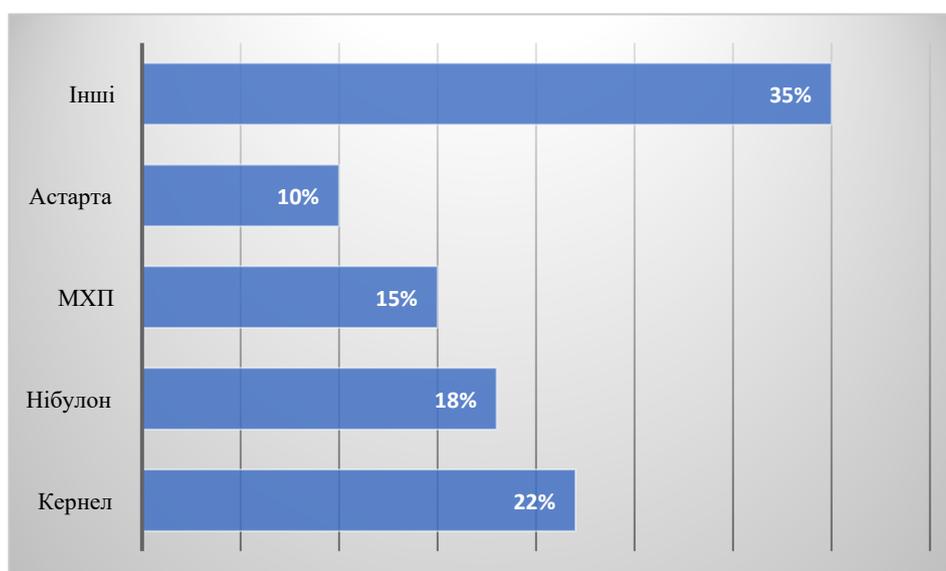

Рис. 2. Частки ринку основних компаній-виробників у % від загального обсягу ринку

Джерело: розроблено автором на основі [8]

бливо зростає потреба в продовольчій пшениці, хоча конкуренція з боку росії та країн ЄС залишається суттєвим фактором. Очікуваний обсяг експорту у 2025 році оцінюється на рівні ≈ 14 млн тонн [5].

Перспективи ринку характеризуються відносною стабільністю виробництва та потенціалом подальшого нарощування експорту. Ключові ризики пов'язані зі змінами клімату, геополітичними викликами та станом логістичної інфраструктури. Стратегічними напрямками розвитку є впровадження інноваційних технологій, точного землеробства, цифрових рішень для управління виробництвом та логістикою, а також біотехнологічних підходів до підвищення продуктивності.»

За оцінками, через логістичні обмеження аграрний сектор щороку втрачає до 10 млрд доларів США у формі додаткових витрат, цінових дисконтових над-

бавок або навіть продажів продукції нижче собівартості [1, с. 54]. Крім логістичних бар'єрів, кризовими залишаються й питання переробки. Переважна частина українського зерна експортується у вигляді сировини, без глибокої технологічної обробки. Недостатній розвиток переробних потужностей обмежує можливості формування доданої вартості, підвищує залежність від кон'юнктури світового ринку сировини й стримує зростання маржинальності аграрного сектору. Все це обумовлює необхідність розробки моделей підвищення стійкості логістики зернового ринку України.

З точки зору автора інвестиційна стійкість у сфері логістики проявляється як комплексна характеристика здатності системи підтримувати ефективність функціонування в умовах змін внутрішнього й зовнішнього середовища. Вона включає декілька ключових вимірів (див. рис. 3).

Рис. 3. Чинники інвестиційної стійкості зернового ринку

Джерело: побудовано автором з використання Nerkin AI

По-перше, це структурна стабільність інфраструктурних компонентів, яка забезпечує безперервність основних операцій і здатність системи витримувати технологічні, організаційні та ринкові коливання без суттєвих втрат у продуктивності. По-друге, важливою ознакою є гнучкість просторово-організаційної конфігурації, що дає можливість оперативно переорієнтувати транспортно-логістичні потоки, застосовувати альтернативні маршрути та трансформувати мережеву архітектуру відповідно до нових умов.

По-третє, інвестиційна стійкість передбачає здатність генерувати економічний ефект, достатній для забезпечення окупності вкладених інвестицій, підтримання їхньої ефективності в довгостроковому періоді та формування сприятливих умов для подальшого розширення інвестиційного потенціалу. По-четверте, вона відображає адаптивність логістичної системи, тобто

її здатність модифікувати управлінські, технологічні та фінансові механізми у відповідь на трансформації ринкових, інституційних і геополітичних детермінант, зберігаючи при цьому цілісність і функціональну результативність.

Узагальнення зазначених характеристик інвестиційної стійкості дає підстави стверджувати, що її забезпечення потребує цілісного методичного підходу, здатного інтегрувати інфраструктурні, фінансові та управлінські параметри розвитку логістичної системи. Саме тому актуальним стає формування моделей підвищення інвестиційної стійкості, які дозволяють системно структурувати механізми реагування на ризики, оптимізувати використання ресурсів та забезпечити узгодженість стратегічних і операційних рішень у логістичній сфері. Надалі обґрунтовано доцільність таких моделей, їх структура та функціональна спрямованість.

Таблиця 1

Моделі підвищення інвестиційної стійкості логістики

Модель	Сценарії	Механізми функціонування	Очікуваний ефект
1	2	3	4
1. Сценарна модель адаптації логістичних потоків	Кризовий: падіння пропускної здатності портів до 35 %, переорієнтація на Дунай, витрати +25 %. Базовий: стабілізація експорту через мультимодальні маршрути, відновлення морської інфраструктури. Оптимістичний: пропускна спроможність на довоєнному рівні, залучення масштабних інвестицій.	Моделювання логістичних потоків. Оцінка вузьких місць і критичних точок. Розрахунок ресурсних та фінансових потреб. Прогнозування строків окупності та ризиків.	Зменшення невизначеності при плануванні інвестицій. Підвищення готовності системи до криз. Оптимізація розподілу інвестиційних ресурсів.
2. Ризик-орієнтована модель	Ідентифікація ризиків: воєнні, інфраструктурні, фінансові, логістичні, енергетичні. Кількісна оцінка ризиків (матриця «ймовірність–вплив»). Планування заходів зі зниження ризиків. Розрахунок ефекту інвестицій у підвищення стійкості.	Системний ризик-аудит логістичної мережі. Розробка карт ризиків і пріоритети заходів. Моделювання впливу ризиків на операційну та фінансову діяльність. Оцінка ефективності інвестицій у автоматизацію та модернізацію.	Підвищення стійкості на 15–18 %. Зниження потенційних втрат від ризикових подій. Прогнозованість інвестиційного циклу.

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
3. DSS-модель підтримки інвестиційних рішень	Цифровий близнюк логістичної мережі. Оптимізація витрат (мінімальне плече та час). Прогнозування затримок і маршрутів ризику. Інвестиційний модуль (IRR, NPV, ROI).	Імітаційне моделювання роботи логістичної системи. Автоматизовані рекомендації щодо інвестицій. Оптимізація маршрутів та ресурсів. Порівняння проєктів за показниками ефективності.	Скорочення логістичних витрат 12–18 %. Підвищення швидкості обробки вантажів 20–35 %. Зростання інвестиційної привабливості проєктів (IRR +4–6 %).

Джерело: розроблено автором

Запропоновані моделі формують комплексний підхід до управління розвитком логістичної інфраструктури в умовах високої турбулентності. Сценарна модель дозволяє системно оцінювати можливі траєкторії функціонування логістичних потоків та адаптивності інфраструктурних систем до зміни зовнішнього середовища, що забезпечує підвищення передбачуваності інвестиційних рішень. Ризик-орієнтована модель поглиблює управлінські можливості шляхом формування детальної картини ризиків, визначення їхніх пріоритетів та оцінювання економічної доцільності інвестицій у зниження вразливості логістичної мережі. Модель DSS, як інструмент цифрової підтримки управлінських рішень, інтегрує імітаційне моделювання, оцінку ефективності інвестицій та оптимізацію логістичних операцій, забезпечуючи підвищення точності планування та ресурсної ефективності. Система моделей створює аналітичну основу для формування інвестиційно стійкої логістичної системи, здатної функціонувати в умовах кризової трансформації, мінімізувати втрати, підвищувати ефективність використання ресурсів та формувати довгостроковий інвестиційний потенціал галузі.

Висновки. Узагальнення результатів дослідження свідчить, що інвестиційна стійкість логістики зернового ринку України є багатовимірною характеристи-

кою, яка формується під впливом інфраструктурних, фінансових, організаційних і технологічних детермінант та визначає здатність логістичної системи підтримувати ефективність функціонування у кризових умовах. Ідентифіковано ключові ризики: воєнні, інфраструктурні, фінансові, енергетичні, організаційні, які обумовлюють необхідність переходу до проактивного управління логістичними процесами. Запропоновані моделі формують методичну основу для підвищення інвестиційної стійкості шляхом оптимізації логістичних потоків, підвищення передбачуваності інвестиційного циклу, зменшення втрат.

Результати дослідження окреслюють напрями, що потребують подальших наукових розвідок, а саме, по-перше, актуальним є розроблення кількісних індикаторів оцінювання інвестиційної стійкості з урахуванням специфіки агрологістичних систем і ступеня їхньої чутливості до багатовекторних ризиків. По-друге, потребує поглиблення методичний інструментарій моделювання ефектів від впровадження цифрових рішень, зокрема, цифрових близнюків, систем оптимізації маршрутів та інтелектуальних платформ управління логістичними мережами. По-третє, перспективним напрямом є дослідження впливу розвитку переробних кластерів і зміни структури доданої вартості на інвестиційну стійкість логістики.

Бібліографічний список:

1. Бушинський С. Аналіз впливу інвестиційної привабливості на підвищення рівня конкурентоспроможності регіону. *Український журнал прикладної економіки та технологій*. 2021. № 4. С. 52–58. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-7>
2. Врожай онлайн. URL: <https://latifundist.com/urozhaj-online-2025> <https://latifundist.com/urozhaj-online-2025> (дата звернення: 25.12.2025)
3. Денисюк О. Г., Цаль-Цалко Ю. С. Стратегія і тактика управління об'єктами інвестиційної діяльності бізнесу у сфері виробництва молочних продуктів в умовах резильєнтності. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-29>
4. Лаглер К., Богуславська С. Формування інвестиційної привабливості економіки регіону. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. Вип. 3 (59). С. 207–213. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-59-207-213>
5. Міжнародна торгівля в Україні: огляд ключових трендів. Центр економічної стратегії. URL: <https://surl.li/icviws> (дата звернення: 25.12.2025)
6. Захарчук О. 2022 року втрати аграрного сектора внаслідок логістичних проблем можуть сягнути близько 10 млрд дол. США. Національний науковий центр Інститут аграрної економіки. URL: <http://iae.org.ua/presscentre/archnews/3489-2022-roku-vtraty-agrarnoho-sektora-vnaslidok-lohistychnykh-problem-mozhut-syahnuty-blyzko-10-mlrd-dol-ssha-oleksandr-zakharchuk.html> (дата звернення: 20.12.2025)
7. Посівна 2025: засіяно майже 5 млн га озимих культур. Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України. URL: <https://surl.li/kmvsph> (дата звернення: 20.12.2025)
8. Ринок зернових культур: як Україна утримує експортні позиції попри війну. BDO Україна. URL: <https://www.bdo.ua/uk-insights-2/information-materials/2025/rynok-zernovykh-ukrayina-2025> (дата звернення: 23.12.2025)
9. Рудницька О. М., Марків І. В. Інвестиційна привабливість підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. № 811 : Логістика. С. 299–304. URL: <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/29522> (дата звернення: 20.12.2025)
10. Старостенко В. Г. Генеза поняття «інвестиційна привабливість». Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 30-річчю Харк. нац. ун-ту внутр. справ у статусі університету. Вінниця : ХНУВС, 2024. С. 218–220. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/23238> (дата звернення: 25.12.2025)

11. Термін «інвестиційна привабливість підприємства». Верховна Рада України. Законодавство. України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/11040?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 25.12.2025)

12. Хозєєв В. М. Міжнародна практика інвестиційної діяльності в період макроекономічної нестабільності. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2024. Т. 9. Вип. 1. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2024.9.1.87-94>

References:

1. Bushynskiy Ye. (2021). Analiz vplyvu investytsiinoi pryvablyvosti na pidvyshchennia rivnia konkurentospromozhnosti rehionu [Analysis of the impact of investment attractiveness on increasing the competitiveness of a region]. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, no. 4, pp. 52–58. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-7>

2. Latifundist. (2025). *Vrozhai online* [Harvest online]. Available at: <https://latifundist.com/urozhaj-online-2025> (accessed December 29, 2025)

3. Denysiuk O. H. & Tsal-Tsalko Yu. S. (2025). Stratehiia i taktyka upravlinnia ob'ektamy investytsiinoi diialnosti biznesu u sferi vyrobnytstva molochnykh produktiv v umovakh rezylilientnosti [Strategy and tactics of managing investment objects in the dairy production sector under conditions of resilience]. *Economy and Society*, vol. 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-29>

4. Lagler K. & Bohuslavska S. (2020). Formuvannia investytsiinoi pryvablyvosti ekonomiky rehionu [Formation of regional economic investment attractiveness]. *Scientific Notes of KROK University*, vol. 3(59), pp. 207–213. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-59-207-213>

5. Center for Economic Strategy. (2025). *Mizhnarodna torhivlia v Ukraini: ohliad kliuchovykh trendiv* [International trade in Ukraine: Review of key trends]. Available at: <https://surl.li/icviws>. (accessed December 25, 2025)

6. Zakharchuk O. (2022). Vtraty ahrarnoho sektora vnaslidok lohistychnykh problem mozhut siahnuty blyzko 10 mlrd dol. SShA [Losses of the agricultural sector due to logistics disruptions may reach USD 10 billion]. *National Scientific Center "Institute of Agrarian Economics"*. Available at: <http://iae.org.ua> (accessed December 20, 2025)

7. Ministry of Economy, Environment, and Agriculture of Ukraine. (2025). *Posivna 2025: zasiatano maizhe 5 mln ha ozymykh kultur* [Sowing campaign 2025: Nearly 5 million hectares of winter crops planted]. Available at: <https://surl.li/kmvsph>. (accessed December 20, 2025)

8. BDO Ukraine. (2025). *Rynok zernovykh kultur: yak Ukraina utrymuie eksportni pozytsii popry viinu* [Grain market: How Ukraine maintains export positions despite the war]. Available at: <https://www.bdo.ua> (accessed December 25, 2025)

9. Rudnytska O. M. & Markiv I. V. (2014). Investytsiina pryvablyvist pidpriemstv [Investment attractiveness of enterprises]. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University*, no. 811, pp. 299–304. Available at: <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/29522> (accessed December 18, 2025)

10. Starostenko V. H. (2024). Heneza poniattia "investytsiina pryvablyvist" [Genesis of the concept "investment attractiveness"]. In *Modern problems of legal, economic, and social development of the state: Proceedings of the XIII International Scientific-Practical Conference* (pp. 218–220). Kharkiv National University of Internal Affairs. Available at: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/23238> (accessed December 20, 2025)

11. Verkhovna Rada Ukrainy. (n.d.). *Termin "investytsiina pryvablyvist pidpriemstva"* [Term "investment attractiveness of an enterprise"]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/11040> (accessed December 21, 2025)

12. Khozieiev V. M. (2024). Mizhnarodna praktyka investytsiinoi diialnosti v period makroekonomichnoi nestabilnosti [International practice of investment activity during macroeconomic instability]. *Scientific Notes of NaUKMA. Economic Sciences*, no. 9(1), pp. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2024.9.1.87-94> (accessed December 22, 2025)

Дата надходження статті: 05.01.2026

Дата прийняття статті: 30.01.2026

Дата публікації статті: 02.03.2026